

Program działania

na lata 2022-2025

kwiecień 2021

Muzeum Twierdzy Kostrzyn zostało powołane do życia Uchwałą Rady Miejskiej w Kostrzynie nad Odrą nr XV/164/2000 z dnia 20.04.2000 r., a faktycznie utworzone zostało dopiero z końcem roku 2008. Muzeum ma za sobą fazę organizacyjną, posiada docelową bazę lokalową i nietatwą, ale ustabilizowaną sytuację kadrową.

I. Profil Muzeum

Historia Starego Miasta na przestrzeni wieków, zniszczenia wojenne w 1945 roku (produkt „Kostrzyńskie Pompeje”), problematyka fortyfikacji i umocnień XVI wiecznych i późniejszych (produkt „Twierdza Kostrzyn”), stanowić powinny główny nurt działalności naszej placówki. Każdy z powyższych bloków tematycznych jest istotnym elementem działalności MTK na niwie naukowej, edukacyjnej i turystycznej.

MTK ma natomiast znaczącą rolę do odegrania w sieci muzeów polsko-niemieckiego pogranicza. Z racji położenia bezpośrednio na granicy państwa powinno stanowić punkt wyjściowy i centrum informacyjne o obiektach muzealnych po obu stronach Odry.

II. Zadania ustawowe, statutowe i pozostałe

Do podstawowych zadań i obowiązków naszej instytucji wynikających z ustaw i statutu Muzeum należą m.in. sprawowanie opieki nad zabytkami, edukacja kulturalna, gromadzenie zbiorów dokumentacyjnych oraz ikonograficznych wraz z ich katalogowaniem, inwentaryzacją, naukowym opracowaniem, zabezpieczeniem, konserwacją i udostępnianiem, organizowanie i prowadzenie badań naukowych, organizowanie wystaw, prelekcji i konferencji, prowadzenie działalności oświatowej i edukacyjnej, publikowanie wydawnictw popularno-naukowych, prowadzenie biblioteki muzealnej i wiele innych.

Oprócz zadań statutowych powierzono Muzeum utrzymanie terenu Starego Miasta, parkingu, prowadzenie punktu informacji turystycznej i obsługę turystyczną terenu Starego Miasta i twierdzy. Poszerzanie katalogu zadań nie jest wskazane.

III. Baza lokalowa

Obecna siedziba Muzeum Twierdzy w budynku użytkowanym do roku 2016 przez służby graniczne zaspakaja powierzchniowo potrzeby administracyjne. W celu pełnego wykorzystania obiektu i umożliwienia właściwej realizacji celów statutowych placówki konieczne jest przeprowadzenie remontu kapitalnego budynku wraz z otoczeniem oraz adaptacja pozostałych pomieszczeń na cele muzealne.

IV. Obiekty muzealne i ich docelowe przeznaczenie

Bastion Filip

Obiekt odrestaurowany i oddany do użytku w roku 2014. Stała ekspozycja muzealna z potencjałem rozwojowym (uzupełnienie elementów ekspozycji).

Bastion Król

Po przeprowadzeniu remontu kapitalnego obiekt przeznaczony do tzw. autoekspozycji, jako przykład sztuki fortyfikacyjnej.

Brama Berlińska

Punkt informacji turystycznej, sprzedaży pamiątek i publikacji z możliwością wykorzystania na niewielkie wystawy okolicznościowe i lekcje muzealne.

Brama Chyrzańska

Punkt informacji turystycznej, sprzedaży biletów wstępu, pamiątek i publikacji z możliwością sprzedaży napojów i przekąsek z automatu.

Rawelin August-Wilhelm

Obiekt przeznaczony do renowacji. Koniecznym jest przeprowadzenie badań archeologicznych (cementarzysko kultury łużyckiej), usunięcie roślinności oraz oczyszczenie fosy.

Teren Starego Miasta

Stare Miasto Kostrzyn jest specyficznym terenem ruinnym, oddanym Muzeum w użyczenie na podstawie umów zawartych z Urzędem Miasta. Stare Miasto jako trwały ruinny pomnik powierzchniowy posiada cechy muzeum na wolnym powietrzu. Koniecznym jest wprowadzenie monitoringu oraz sukcesywne wyposażenie terenu w infrastrukturę turystyczną. Zarówno twierdza bastionowa, jak i ruiny Starego Miasta stanowią ewenement na skalę europejską. Należy rozważyć nadanie terenowi Starego Miasta statusu Parku Kulturowego.

IV. Kadry

Zatrudnienie obecne

Zgodnie z przyjętym Regulaminem Organizacyjnym Muzeum Twierdzy Kostrzyn osiągnęło następujący stan zatrudnienia:

Dział	Obecnie	Docelowo (od roku 2022)
Kierownictwo	Dyrektor	Dyrektor
Administracja	Główna Księgowa (3/4) Kadrowa (1/4)	Główna Księgowa Kadrowa/księgowa
	Specjalista ds. administracji	Specjalista ds. administracji
	vacat	Kustosz – zastępca dyrektora
Dokumentacja i historia	Dokumentalista/muzealnik	Dokumentalista/muzealnik
	Archeologia	Specjalista ds. archeologii
Edukacja i turystyka	Specjalista ds. archeologii	Specjalista ds. archeologii
	Archeolog	Archeolog
Edukacja i turystyka	Specjalista ds. edukacji	Specjalista ds. edukacji
	Specjalista ds. turystyki	Specjalista ds. turystyki
Pracownicy obsługi	Informatyk	Informatyk
	Pracownik gospodarczy	Pracownik gospodarczy
	Pracownik gospodarczy	Pracownik gospodarczy
	Pracownik utrzymania czystości	Pracownik utrzymania czystości
Suma etatów	12	14

Zatrudnienie docelowe

Obecny stan zatrudnienia nie pozwala na optymalne wypełnienie wszelkich zadań stawianych przed Muzeum Twierdzy Kostrzyn. Szczególnie dotkliwym wydaje się być brak osoby **kustosza muzeum** (historyka sztuki, zastępcy dyrektora ds. programowych). Osoba ta jest niezbędna, aby Muzeum mogło prowadzić programową działalność udostępniania zbiorów, konserwatorską i wystawową.

W związku ze zwiększeniem sprzedaży na rzecz osób fizycznych, a tym samym wprowadzeniem kas fiskalnych, księgowość została obciążona dodatkowymi zadaniami. Wielce prawdopodobna stanie się ze względu na wysokość obrotów konieczność odprowadzania podatku VAT. Niezbędnym jest więc wyodrębnienie tych zadań z zakresu obowiązków głównej księgowości i zatrudnienie pracownika na stanowisku **kadrowej/księgowej**.

V. Działalność wydawnicza

Ze względu na oczekiwania i potrzeby społeczne Muzeum nie może ograniczać się w polityce wydawniczej i edukacyjnej wyłącznie do tematyki militarno-fortecznej, ale również prezentować w swych publikacjach inne zagadnienia związane z historią miasta. Część wydawnictw już zaplanowano, część planuje się wydać w przyszłości. Uzależnione jest to od gotowości historyków i autorów do zajmowania się tematyką kostrzyńską.

Lp.	Nazwa robocza	Autor
1.	Pomniki, kamienie i tablice pamiątkowe Kostrzyna	Jerzy Dreger
2.	Schrony, bunkry i szczeliny przeciwlotnicze	Paweł Rychterski
3.	Kostrzyńskie kalendarium	Józef Piątkowski
4.	Wspomnienia naczelników Kostrzyna	Gondek / Skałba
5.	Stalag III C – monografia	Jerzy Dreger

VI. Wydarzenia

Cyklicznymi imprezami o charakterze edukacyjnym, kulturalnym i historycznym powinny być:

Lp.	Nazwa
1.	Noc Muzeów
2.	Wiosenne manewry militarne
3.	Wycieczki muzealne (historyczno-krajoznawcze)

VII. Ważniejsze przedsięwzięcia na lata 2022-2025

1. Gromadzenie, pozyskiwanie, konserwacja i inwentaryzacja eksponatów związanych z historią Kostrzyna (zakup muzealiów, pozyskanie muzealiów z innych placówek muzealnych, darowizny itp.).
2. Przeprowadzenie analiz i konserwacja materiałów pozyskanych w ramach prowadzonych przez Muzeum wykopalisk archeologicznych.
3. Kontynuacja badań archeologicznych na terenie Starego Miasta.
4. Kontynuacja współpracy ze Stowarzyszeniem Perkun z Poznania, przeprowadzenie inwentaryzacji piwnic staromiejskich kamienic.
5. Systematyczna digitalizacja kostrzyńskiej prasy z okresu powojennego.
6. Utworzenie grupy rekonstrukcyjnej twierdzy Kostrzyn (artyleria).
7. Przystąpienie do systemu Geocaching.

VIII. Inwestycje

W celu ochrony obiektów twierdzy oraz zachowanej substancji ruinnej Starego Miasta, a także w celu poprawy infrastruktury turystycznej tego zespołu koniecznym jest przeprowadzenie licznych inwestycji o charakterze budowlanym i w ramach tworzenia tzw. „obiektów małej architektury”. Ich zakres możliwy jest dopiero po uregulowaniu statusu obszaru Starego Miasta.

Najważniejsze inwestycje strukturalne i infrastrukturalne na lata 2022-2025

Lp.	Nazwa
1.	Renowacja Bastionu Król*
2.	Renowacja Rawelinu Wilhelm-August*
3.	Zadaszenie ruin zamku i zabezpieczenie piwnic zamkowych*
4.	Remont kapitalny siedziby administracji muzeum*
5.	Zagospodarowanie Bramy Chyżańskiej
6.	Wprowadzenie monitoringu na terenie Starego Miasta
7.	Wykonanie nowego wejścia do Bastionu Filip
8.	Utworzenie lapidarium
9.	Ustawienie wiat turystycznych

*Udział decyzyjny i finansowy Urzędu Miasta

Kostrzyn nad Odrą, dnia 14.04.2021 r.

Opracował:
Ryszard Skalba